Datum
2026-10-16
Er referens
KN2026/01568

Klimat- och näringslivsdepartementet

## IF Metalls yttrande gällande EU kommissionens förslag till revidering av ETS 2026

IF Metall har getts möjlighet att lämna synpunkter på EU kommissionens förslag till revidering av ETS 2026. Vi är tacksamma för möjligheten.

Inledningsvis vill vi slå fast att IF Metall står bakom EU:s klimatmål till 2040 och menar att EU ETS är ett betydelsefullt styrmedel för att nå klimatneutralitet till 2050. Samtidigt måste varje förändring av systemet bedömas utifrån dess förmåga att bidra till investeringar, konkurrenskraft och jobb med trygga villkor i den europeiska industrin. IF Metall anser att klimatomställningen endast kan lyckas om den kombineras med en aktiv industripolitik och en rättvis omställning för arbetstagarna snarare än genom minskad produktion eller investeringar som flyttar utanför EU där villkor för både arbetare och miljö ofta är avsevärt sämre.

De delar av kommissionens förslag vi bedömer som mest betydelsefulla är den fortsatta kopplingen mellan ETS och industriella investeringar, förstärkningen av innovations- och omställningsfonderna, användningen av ETS-intäkter för industriell omställning samt utformningen av fri tilldelning och CBAM för att motverka koldioxidläckage. Samtidigt vill vi framhålla att det finns anledning att noga analysera konsekvenserna av en lägre minskningstakt av utsläppsrätterna efter 2030. Långsiktigt höga klimatambitioner är nödvändiga för att också upprätthålla investeringsviljan i ny fossilfri produktion.

## Synpunkter avseende de centrala förslagen

### *1. ETS måste fortsatt ge tydliga investeringssignaler*

Kommissionens förslag innebär förändringar i utsläppstaket efter 2030 samtidigt som ETS fortsatt ska vara det viktigaste styrmedlet för industrins utsläppsminskningar och bidra till förutsättningar att nå klimatneutralitet till 2050. För IF Metall är det avgörande att systemet även framöver ger långsiktiga och förutsägbara signaler som möjliggör investeringar i fossilfri teknik. Industrins omställning inom stål-, gruv-, kemi- och fordonssektorn kräver investeringar med mycket långa avskrivningstider och omfattande kapitalinsatser.

Ett försvagat eller mindre förutsägbart ETS riskerar att försena svenska och europeiska investeringar i exempelvis fossilfritt stål, elektrifiering, vätgasteknik och koldioxidinfångning. Ur ett arbetstagarperspektiv är detta negativt eftersom framtidens industrijobb är beroende av att investeringarna genomförs i Europa och Sverige, där dessutom arbetsvillkor och miljöhänsyn ofta är avsevärt bättre.

Industrifacket Metall | Olof Palmes gata 11 | Tfn 08-786 80 00 | Pg | postbox.fk@ifmetall.se
Org. nr 802002-2896 | 105 52 Stockholm | Fax | Bg 204-1382 | www.ifmetall.se

### *2. Fri tilldelning och CBAM är viktiga för sysselsättningen*

Förslaget om fortsatt fri tilldelning av utsläppsrätter fram till 2038, samordnat med införandet av CBAM, är av stor betydelse för energiintensiv industri.

IF Metall vill understryka att klimatomställningen inte får leda till att produktion och arbetstillfällen flyttar till länder med mindre ambitiösa klimatkrav. Ett effektivt skydd mot koldioxidläckage är därför en förutsättning för att kunna kombinera höga klimatambitioner med bibehållen konkurrenskraft.

IF Metall ser positivt på att fri tilldelning i ökad utsträckning kopplas till investeringar i utsläppsreducerande teknik. Offentliga stöd och särskilda undantag bör användas för att påskynda omställningen och inte för att bevara fossilberoendeproduktion.

### *3. ETS-intäkter bör användas för rättvis omställning*

Vi ser förslaget om att medlemsstaterna ska använda en större andel av ETS-intäkterna till klimat- och omställningsåtgärder som särskilt angelägna. Minst 50 procent av intäkterna föreslås gå till prioriterade investeringar inom bland annat industriell omställning, förnybar energi och fossilfria drivmedel.

IF Metall anser det viktigt att dessa resurser även kommer svenska och europeiska arbetstagare till del. Det handlar i stor utsträckning om insatser riktade till kompetensutveckling och arbetstagares möjligheter till en fungerande omställning, men bör också kunna ses brett för främjande av insatser för utveckling i industritunga kommuner och regioner. På platser där ny industri etablerar sig och där tidigare investerar för omställning uppstår ofta stora behov kopplat till bostäder och infrastruktur.

IF Metall vill framhålla att omställningen måste vara socialt hållbar. Vi förutsätter att implementeringen av åtgärder för omställning också sker på ett sätt som möjliggör för svenska industriarbetare att kunna ta del av de insatser och resurser som tillgängliggörs.

### *4. Förstärkta innovations- och investeringsfonder är nödvändiga*

Förslagen om stärkt Innovationsfond, Moderniseringsfond och den nya ETS Investment Booster är enligt vår mening i grunden positiva. Vi menar att tillgången till investeringskapital är avgörande för att ny klimatneutral teknik ska kunna kommersialiseras. Detta gäller i hög utsträckning de sektorer som omfattas av EU ETS. Samtidigt vill vi framhålla att stödinsatserna bör kunna villkoras så att investeringarna också bidrar till sysselsättning, kompetensutveckling och långsiktigt värdeskapande inom EU.

### *5. Infrastruktur och energiförsörjning måste prioriteras*

Industrins klimatomställning innebär kraftigt ökad efterfrågan på fossilfri el. IF Metall, också i vårt partsgemensamma arbete inom ramen för Industrirådet, har upprepat framhållit behovet av utbyggda elnät och kapacitet för att möjliggöra elektrifieringen. Vi vill understryka att ETS inte ensamt kan leverera klimatomställningen. Det krävs fler och samordnade insatser där ETS är en viktig del. Utan tillräcklig tillgång till konkurrenskraftiga elpriser, ett väl utbyggt elnät och insatser för att främja transportsektorns omställning riskerar investeringar att utebli, trots tillgången till starka ekonomiska incitament.

*Med vänlig hälsning*
Industrifacket Metall

Stefan Sjöquist
Utredningschef

Ellika Berglund Aas
Utredare
Klimat- och energifrågor